

MMM 13.3.2019

Päivitettyä metsästrategiaa koskeva viestintäsuunnitelma

Verkostomainen vuorovaikutus strategian toimeenpanon tukena

Päivitettyssä Kansallisessa metsästrategiassa kuvataan metsäalan kehittämisen painopisteet ja toimenpiteet, joihin julkinen valta lähivuosina keskittyy osana alan yhteistä kehittämistä. Strategia ohjaa siten kaikkien metsäasioita käsittelevien ministeriöiden ja niiden alaisen hallinnon metsiin liittyvää toimintaa. Päivitysprosessissa strategia uudistettiin vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä.

Strategian pääsisältö on sama kuin aiemminkin: Aktiivisella ja kestäväällä metsien hoidolla lisätään metsien kasvua niin, että metsät säilyvät hiilinieluinä ja raaka-ainetta riittää samalla teollisuuden tarpeisiin ja korvaamaan fossiilisia raaka-aineita. Lisääntyvien hakkuiden vastapainoksi lisätään luonnonhoitoa.

Strategiaan lisätyt kokonaan uudet hankkeet koskevat ilmastokestävää metsätaloutta, kansainvälistä metsäpolitiikkaa ja EU-vaikuttamista sekä puusta valmistettavia tuotteita. Läpileikkaavina hankkeina strategiassa korostuvat digitalisaatio sekä moniarvoisen viestinnän ja vuorovaikutuksen lisääminen. Metsänhoitomenetelmien monipuolistaminen, monimuotoisuuden turvaaminen, vesiensuojelu ja monipuolistuva elinkeinotoiminta ovat lisäksi nyt mukana entistä useammassa strategian hankkeessa.

Julkisen vallan tehtävänä on luoda metsäalalle hyvät toimintaedellytykset. Keinoja tähän ovat muun muassa lainsäädäntö, toiminta- ja taloussuunnittelu, tulosohjaus, EU- ja kansainvälinen vaikuttaminen, tutkimus- ja kehittämistoiminta, neuvonta, vuorovaikutus ja viestintä. Strategiaa toteutetaan koordinoitusti eri hallinnonalojen omien ohjelmien ja kehittämishankkeiden sekä hallinnonalat ylittävien muiden strategioiden ja projektien, kuten paikkatiedon monipuolisen hyödyntämisen, kautta.

Metsästrategia kytkeytyy tiiviisti biotalous-, energia- ja ilmasto- sekä biodiversiteettistrategioiden toimeenpanoon, ja esimerkiksi METSO-ohjelma on myös olennainen osa strategian toimeenpanoa. Keskeinen merkitys on myös alueellisilla toimenpiteillä, jotka huomioidaan alueellisissa metsäohjelmissa.

Metsästrategian toimeenpanoa edistävät julkisten toimijoiden lisäksi metsäneuvoston muut jäsenet taustaorganisaatioineen sekä strategian eri hankkeiden ohjausryhmät ja muut työryhmät. Strategiaan liittyvä viestintä koostuu näin useiden eri toimijoiden omasta sisäisestä ja ulkoisesta viestinnästä sekä eri toimijoiden ja niiden sidosryhmien verkostomaisesta vuorovaikutuksesta.

Yhdessä asetettujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää myös yhdessä suunniteltua avointa ja tehokasta viestintää.

Kohderyhmistä ja keskustelukumppaneista keskeisimpiä ovat poliittiset päättäjät ja muut vaikuttajat sekä median edustajat. Tärkeitä ovat myös Suomen yli 600 000 metsänomistajaa, joiden päätöksistä pitkälti riippuu se, miten metsiä todellisuudessa hoidetaan ja käytetään.

Muita keskeisiä toimijoita, joiden linjauksia strategian on tarkoitus osaltaan palvella, ovat muun muassa investoijat ja sijoittajat sekä metsänhoito- ja neuvontapalveluja tarjoavat yritykset.

Viestinnän sävyt ja periaatteet:

Suomalaisten metsäsuhteista saatiin viime vuonna uutta tutkittua tietoa, jota on nyt mahdollisuus hyödyntää metsästrategiaan liittyvässä viestinnässä. Keskeistä selvityksen tuloksissa oli se, että metsäsuhteiden kirjo on todella laaja ja kaikilla meillä on omanlaisemme suhde metsään.

Metsiin liittyvät erikoiskäsitteet ovat erilaisista metsäsuhteista johtuen monille vieraita, eikä metsiin perinteisesti liittynyt ammattisanasto tavoita välttämättä kaikkia. Viestien räätälöinti eri kohderyhmille on siksi tärkeää kuten myös mahdollisimman selkeän ja ymmärrettävän kielen käyttäminen strategiasta viestittäessä. Myös avoimuus, läpinäkyvyys, myönteisyys ja vuorovaikutus ovat metsäviestinnässä keskeisiä arvoja. Ne lisäävät luottamusta toimijoiden välille ja auttavat näin osaltaan yhteisymmärryksen syntymistä.

Yhteisymmärryksen syntymistä voi tarvittaessa edistää äskettäin julkaistulla uudella metsäsuhdemenetelmällä, joka on kehitetty työkaluksi oman ja muiden metsäsuhteen tunnistamiseen ja ymmärtämiseen ja sitä kautta metsiin liittyvän vuorovaikutuksen edistämiseen.

Perusviestit:

Metsästrategian visio metsien roolista hyvinvoinnin lisääjänä on syytä nostaa kaikessa viestinnässä korostetusti esiin, samoin jo aiemmassa strategiaversiossa vahvistetut strategiset päämäärät:

- Suomi on kilpailukykyinen toimintaympäristö metsiin perustuville liiketoiminnoille.
- Metsäala ja sen rakenteet uudistuvat ja monipuolistuvat.
- Metsät ovat aktiivisessa, taloudellisesti, ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävässä ja monipuolisessa käytössä.

Strategian hankepäivitysten osalta kyse on pitkälti muutosviestinnästä, jonka keskeisenä tavoitteena on kannustaa hankkeitten tilaajia ja rahoittajia sekä itse hanketoimijoita saavuttamaan asetetut tavoitteet. Myös hankkeiden sidosryhmien tulee tunnistaa hankkeisiin liittyvät uudet mahdollisuudet, jotta hankkeista saatava tehokkuuden ja hyvinvoinnin lisäys toteutuisi myös käytännössä.

Strategiaan liittyvässä viestinnässä tulee – kuten strategiassa itsessäänkin – ottaa tasapuolisesti huomioon sekä ihminen, talous että ympäristö. Viestinnässä tulee siis nostaa metsien taloudellisen merkityksen ohella aiempaa selkeämmin esiin myös niiden ekologinen, sosiaalinen ja kulttuurinen merkitys.

Avainkäsitteitä viestinnässä ovat muun muassa kokonaiskestävyys, monipuoliset metsänhoitomenetelmät, vesiensuojelu, monimuotoisuus, digitalisaatio, paikkatieto ja puusta valmistetut, fossiilisista raaka-aineista valmistettuja tuotteita korvaavat tuotteet. Muutosten ohella on tärkeää viestiä myös strategian pysyvinä säilyneistä osista kuten hakkuutavoitteesta, joka metsien kiihtyneestä kasvusta ja muista toimintaympäristön muutoksista huolimatta pysyi strategiassa ennallaan.

Viestintävastuut ja -kanavat:

Maa- ja metsätalousministeriö tulee jatkossa viestimään metsästrategiasta aktiivisesti kaikissa viestintäkanavissaan ja aiheeseen liittyvissä sidosryhmätilaisuuksissa. Myös muita metsäneuvoston jäseniä kannustetaan toimimaan samoin. Ministeriö tulee lisäksi laatimaan yhdessä hallinnonalansa toimijoiden kanssa tarkemman viestintäsuunnitelman tukemaan metsästrategian tavoitteiden toteutumista. Päivitetty metsästrategia on julkaistu sähköisenä julkaisuna maa- ja metsätalousministeriön julkaisusarjassa (2019:7). Julkaisusta tuotetaan lisäksi noin 20-sivuinen painettu versio ja suppeampi esite sidosryhmiä varten.

Viestinnän seuranta:

Metsäneuvosto tarkastelee vuosittain metsästrategiassa asetettujen tavoitteiden toteutumista sekä hankkeiden etenemistä. Viestinnän tuotoksia ja vaikuttavuutta seurataan samassa yhteydessä.